

3.11.2021

Poliisihallitus
Digi- ja väestötietovirasto

Henkilökortin sekä kansalaisvarmenteen käyttöehdot ja vastuut

Yleistä

Henkilökortin ensisijainen käyttötarkoitus on osoittaa haltijansa henkilöllisyys. Lisäksi henkilökortti käy Suomen kansalaisella matkustusasiakirjana matkustettaessa Euroopan Unionin jäsenvaltioihin sekä Liechtensteiniin, San Marinoon ja Sveitsiin.

Henkilökortissa on tekninen osa, joka sisältää kansalaisvarmenteen, kortinhaltijan henkilötiedot sekä matkustusoikeudellisen kortin ollessa kyseessä haltijan kasvokuvan sekä sormenjäljet. Kansalaisvarmennetta voidaan käyttää henkilön todentamiseen, viestin salaukseen ja sähköiseen allekirjoitukseen. Kansalaisvarmenteen sisältämät kaksi allekirjoitusvarmennetta täyttävät vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain mukaisia hyväksytyjä varmenteita koskevat vaatimukset.

Tunnistus- ja salausvarmenne on korkean tason vaatimukset täyttävä tunnistusväline. Sähköisen henkilöllisyyden oikeellisuuden takaa Digi- ja väestötietovirasto (DVV).

Henkilökortti on voimassa enintään viisi vuotta.

Ulkomaalaisen henkilökortti myönnetään viideksi vuodeksi, kuitenkin enintään hakijan oleskeluluvan tai oleskelukortin voimassaoloajaksi.

Asevelvolliselle voidaan myöntää henkilökortti enintään sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 28 vuotta, jollei hän osoita, ettei maanpuolustusvelvollisuus ole esteenä henkilökortin myöntämiselle tätä pidemmäksi ajaksi, tai jollei erityisen painavista syistä muuta johdu. Henkilökortti voidaan tietyissä henkilökorttilaissa määritellyissä tapauksissa (Henkilökorttilaki 17 §) myöntää viittä vuotta lyhyemmäksi ajaksi. Varmentajana toimiva Digi- ja väestötietovirasto yksilöi varmenteen haltijan sähköisen asiointitunnuksen (SATU) avulla, joka on myös osa varmenteen tietosisältöä.

Henkilökortin käyttö matkustusasiakirjana ja henkilöllisyydestodistuksena ei edellytä kansalaisvarmenteen aktivointia.

Henkilökortin hakeminen

Hakija voi laittaa henkilökorttihakemuksen vireille poliisin sähköisessä asiointipalvelussa tai poliisin lupapalvelupisteessä tai ulkoministeriön sivustoilla mainituissa Suomen edustustoissa.

Jos henkilökorttia haetaan huollettavalle, hänen täytyy olla mukana, kun hakemus tullaan viimeistelemään lupapalvelupisteeseen. Alaikäiselle ilman huoltajan suostumusta myönnettävää erillistä matkustusoikeudetonta alaikäisen henkilökorttia ja väliaikaista henkilökorttia

haetaan henkilökohtaisesti poliisilta, niitä ei voi hakea Suomen edustustolta. Ulkomaalaisen henkilökorttia ei voi myöskään hakea Suomen edustustolta.

Henkilökohtaisen käynnin yhteydessä henkilökortin hakijan henkilöllisyys todennetaan voimassa olevalla passilla tai henkilökortilla. Poliisi pystyy tarvittaessa tunnistamaan hakijan ilman näitä asiakirjoja, mutta se saattaa viedä tavanomaista enemmän aikaa.

Sähköisessä asiointipalvelussa henkilö tunnistautuu vahvan sähköisen tunnistamisen välineellä pannaan hakemuksen vireille. Osassa tapauksista pelkkä hakemus ei riitä, vaan hakijan täytyy käydä lisäksi poliisin lupapalvelupisteessä tunnistettavana, ennen kuin hakemus voidaan käsitellä. Järjestelmä kertoo hakemusta täytettäessä, tarvitaanko tunnistuskäyntiä.

Verkossa tehty hakemus maksetaan verkkopankissa. Maksamaton hakemus ei tule vireille eikä lupavirkailija pysty käsittelemään sitä.

Hakijan ei tarvitse saapua henkilökohtaisesti viranomaisen luokse henkilökorttia sähköisesti haettaessa, jos:

1. hakijalle on henkilökorttihakemusta edeltävän kuuden vuoden aikana myönnetty Suomen kansalaisen henkilökortti tai passi tai ulkomaalaisen henkilökortti, jota haettaessa hakija on henkilökohtaisesti asioinut viranomaisen luona ja häneltä on Suomen kansalaisen henkilökorttia tai passia haettaessa otettu sormenjäljet;
2. hakija on kyseistä asiakirjaa myönnettäessä ollut yli 12-vuotias; ja
3. hakijalta on henkilökorttihakemusta edeltävän kuuden vuoden aikana otettu nimikirjoitusnäyte henkilökorttia tai passia tai ulkomaalaisen henkilökorttia varten eikä hakijan suku- tai etunimi ole tämän jälkeen muuttunut.

Hakijan tulee kuitenkin saapua henkilökohtaisesti viranomaisen luokse, jos se on tarpeen henkilön tunnistamiseksi, uuden nimikirjoitusnäytteen antamiseksi tai muusta erityisestä syystä.

Henkilökortti noudetaan sovitusta noutopisteestä. Kortin saapumisesta ilmoitetaan tekstiviestillä, sähköpostilla tai kirjeellä.

Kansalaisvarmenteen käyttöönottoon tarvittavan aktivointitunnuslukukirjeen Posti toimittaa kotiosoitteeseen noin kahden viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Henkilökortin kansalaisvarmenteen käyttöön ottaminen

Henkilökortin käyttö sähköisessä asiointissa edellyttää aktivointia aktivointitunnusluvun avulla. Henkilökortin ja aktivointitunnusluvun lisäksi kansalaisvarmenteen käyttöönottoa varten tarvitaan tietokone, kortinlukija ja kortinlukijaohjelmisto. Kansalaisvarmenteen aktiivointi suoritetaan kortinlukijaohjelmiston mPollux DigiSign Clientin avulla, jonka voi ladata osoitteesta <https://dvv.fi/kansalaisvarmenne-kortinlukijaohjelmisto>. Suosittelemme käyttämään kortinlukijaohjelmiston uusinta versiota.

Kortinlukijaohjelmisto käynnistää aktivointiprosessin automaattisesti, kun henkilökortti asetetaan kortinlukijaan ensimmäisen kerran. Aktivointitunnusluvun avulla käyttäjä luo kaksi henkilökohtaista PIN-tunnuslukua, perustunnusluvun ja allekirjoitustunnusluvun.

Aktivointiprosessin jälkeen käyttäjä pystyy käyttämään henkilökorttia sähköisessä asiointissa. Perustunnusluvun avulla käyttäjä kontrolloi henkilökortin ylläpitoa ja sähköistä tunnistautumista. Allekirjoitustunnusluvun avulla käyttäjä voi tehdä sähköisen allekirjoituksen.

Yksityiskohtaiset ohjeet kansalaisvarmenteen käyttöön ottamiseksi ovat saatavilla DVV:n verkkosivuilla (<https://dvv.fi/kansalaisvarmenne>).

Varmenteisiin liittyvää neuvontaa saa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi puhelimitse maanantaista perjantaihin klo 8.00 – 21.00 ja lauantaisin klo 9.00 - 15.00 numerosta 0600 96160 (pvm/mpm). Palvelu on suljettu sunnuntaisin ja arkipyhinä. Kysymykset voi lähettää myös sähköisesti: www.kansalaisneuvonta.fi.

Tunnuslukujen hallinta

Ohjeet lukkiutuneen tunnusluvun vapauttamiseen ja tunnusluvun vaihtamiseen ovat saatavilla DVV:n verkkosivuilla (<https://dvv.fi/kansalaisvarmenne-pin-tunnuslukujen-hallinta>). Jos aktivointitunnusluku katoaa, uusi aktivointitunnusluku tilataan henkilökohtaisen käynnin yhteydessä poliisilaitoksen lupapalvelupisteestä tai ulkomailla ulkoministeriön sivustoilla mainituista Suomen edustustosta.

Henkilökortin uusiminen

Henkilökortti uusitaan samaa menettelyä noudattaen kuin korttia ensi kertaa haettaessa. Henkilöllä voi olla voimassa vain yksi henkilökortti kerrallaan.

Vastuu henkilökortin säilyttämisestä

Henkilökorttia ja siihen liittyvää aktivointitunnuslukua saa käyttää vain kortinhaltija tai hänen valtuuttamansa henkilö.

Vastuun katkaisemiseksi henkilökortin katoamisesta tai joutumisesta sivullisen haltuun on viipymättä ilmoitettava yleiseen sulkupalvelunumeroon 0800 162 622 (maksuton Suomesta soitettaessa) tai ulkomailta soitettaessa +358 800 162 622 (+ paikallisen operaattorin veloitus). Sulkupalvelu toimii ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä.

Henkilökortin haltijan vastuu kansalaisvarmenteen käyttämisestä päättyy, kun hän on ilmoittanut sulkupalveluun tarvittavat tiedot kansalaisvarmenteen sulkemiseksi ja saanut puhelun vastaanottaneelta virkailijalta tiedon varmenteen sulkulistalle viemisestä. Vastuun katkaisemiseksi sulkuilmoitus on tehtävä välittömästi, kun syy ilmoittamiseen on havaittu. Tarvittaessa ilmoituksen voi tehdä myös muu henkilö, jolloin varmistetaan ilmoittajan henkilöllisyys ja yhteys peruutettavan henkilökortin haltijaan. Sulkuilmoitusta vastaanotettaessa ilmoituksen tekijästä tarkistetaan sellaiset tiedot, että hänen henkilöllisyydestään voidaan varmistua. Sulkupalvelun toimesta tarkastetaan ilmoittajan antaman suostumuksen perusteella ilmoittajan henkilötiedot väestötietojärjestelmästä.

Kortinhaltijan on huolehdittava henkilökortista näiden käyttöehtojen ja julkisesti saatavilla olevan hyväksytyin varmennepolitiikan mukaisesti. Henkilökorttia on säilytettävä huolellisesti siten, ettei se joudu ulkopuolisten käsiin, eikä sitä muuteta tai ettei sitä käytetä luvatta. Tämän käyttöohjeen vastainen menettely vapauttaa Digi- ja väestötietoviraston henkilökortin käyttämisestä mahdollisesti aiheutuvista vastuista.

Henkilökortilla olevan kansalaisvarmenteen haltijan vastuu

Kansalaisvarmenne sisältää eurooppalaisen eIDAS-asetuksen (910/2014) mukaisen korkealle tasolle määritellyn henkilön tunnistusvarmenteen sekä sähköisen allekirjoituksen hyväksytyin tason varmenteen.

Henkilökortin haltija vastaa siitä, että kansalaisvarmennetta haettaessa varmentajalle ja rekisteröijälle annetut tiedot ovat oikeita.

Kansalaisvarmenteen hakijan oikeudet ja velvollisuudet ovat saatavilla ennen kansalaisvarmennehakemuksen allekirjoittamista yleisissä käyttöohjeissa ja käyttöehdoissa, joissa on kuvattu kummankin osapuolen oikeudet ja velvollisuudet. Kun kansalaisvarmenteen hakija hakee varmennetta, hän hyväksyy samalla yleiset käyttöehdot ja sitoutuu ohjeiden mukaiseen varmenteiden käyttöön.

Hakemusasiakirjassa ja käyttöohjeissa mainitaan selkeästi, että kansalaisvarmenteen hakija vahvistaa allekirjoituksellaan annettujen tietojen oikeellisuuden sekä hyväksyy varmenteen luomisen ja julkaisun julkisessa hakemistossa. Samalla hakija hyväksyy kansalaisvarmenteen käyttöön liittyvät säännöt ja ehdot sekä huolehtii kansalaisvarmenteen ja aktivointitunnusten säilyttämisestä sekä mahdollisen väärinkäytön tai varmenteiden/henkilökortin katoamisen ilmoittamisesta. Kansalaisvarmenteen haltijan on käytettävä varmennetta vain sen käyttötarkoitusten mukaisesti.

Kansalaisvarmenne on standardimuodossa kerrottu henkilötieto, haltijansa sähköinen henkilöllisyys, eikä sitä tämän vuoksi saa luovuttaa toisen henkilön käytettäväksi.

Kansalaisvarmenteen haltija on vastuussa varmenteen käytöstä, sillä tekemistään oikeustoimista ja niiden taloudellisista seuraamuksista.

Tietokoneen luota poistuttaessa henkilökortti tulee ottaa pois lukijalaitteesta ja sulkea käytetyt sovellukset.

Digi- ja väestötietoviraston vastuu

Varmennepalveluiden tuottamiseen liittyvä Digi- ja väestötietoviraston vahingonkorvausvastuu määräytyy vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (617/2009) mukaisesti. Soveltuvien osin sovelletaan vahingonkorvauslakia (412/1974).

Digi- ja väestötietovirasto vastaa siitä, että kansalaisvarmenne on luotu noudattaen laissa väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (661/2009), laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista, laissa sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa (13/2003) ja varmennepolitiikassa sekä varmennuskäytännössä esitettyjä menettelyjä ja varmenteen hakijan antamien

tietojen mukaisesti. Digi- ja väestötietovirasto vastaa ainoastaan niistä henkilökortin tiedoista, jotka se on tallentanut kansalaisvarmenteeseen.

Digi- ja väestötietovirasto vastaa siitä, että kun kansalaisvarmennetta käytetään asianmukaisesti, se on käytettävissä luovutushetkestä koko sen voimassaoloajan, ellei sitä ole asetettu sulkulistalle. Kansalaisvarmenne on luovutettu henkilölle, joka on tunnistettu kansalaisvarmenteelta edellytettävällä tavalla.

Digi- ja väestötietovirasto vastaa varmennejärjestelmän laitteiden ja ohjelmien toimivuudesta. Varmentaja vastaa siitä, että sulkulistalle viedään oikean henkilön kansalaisvarmenne ja että ne ilmestyvät varmennuskäytännössä mainitussa ajassa sulkulistalle.

Digi- ja väestötietoviraston vastuun rajoitukset

Digi- ja väestötietovirasto ei vastaa aktivointitunnusluvun ja kansalaisvarmenteen haltijan yksityisen avainten paljastumisen seurauksena syntyvistä vahingoista, ellei paljastuminen välittömästi johdu Digi- ja väestötietoviraston välittömästä toiminnasta.

Digi- ja väestötietovirasto vastaa kansalaisvarmenteen haltijalle ja kansalaisvarmenteeseen luottavalle osapuolelle enintään aiheutuneista välittömistä vahingoista, mikäli vahinko johtuu Digi- ja väestötietoviraston välittömästä toiminnasta.

Digi- ja väestötietovirasto ei vastaa kansalaisvarmenteen haltijalle aiheutuneista välillisistä tai seurannaisvahingoista. Digi- ja väestötietovirasto ei myöskään vastaa kansalaisvarmenteeseen luottavan osapuolen tai henkilökortin haltijan muun sopimuskumppanin mahdollisesti kärsimistä välillisistä tai seurannaisvahingoista.

Kansalaisvarmenteeseen luottava osapuoli ei voi luottaa siihen ja sähköisen allekirjoituksen oikeellisuuteen vilpittömässä mielessä, mikäli kansalaisvarmenteen voimassaoloa ei ole tarkastettu sulkulistalta. Kansalaisvarmenteen hyväksyminen mainitussa tapauksessa vapauttaa Digi- ja väestötietoviraston vastuusta. Kansalaisvarmenteeseen luottavan osapuolen on tarkistettava, että myönnetty varmenne vastaa käyttötarkoitustaan siinä oikeustoimessa, jossa sitä on käytetty.

Varmentajalla on oikeus keskeyttää palvelu muutos- tai huoltotoimien ajaksi. Sulkulistaa koskevista muutoksista tai huoltotoista ilmoitetaan etukäteen.

Varmentajalla on oikeus kehittää edelleen varmennepalvelua. Kansalaisvarmenteen haltijan tai kansalaisvarmenteeseen luottavan osapuolen on vastattava tämän vuoksi aiheutuvista omista kustannuksistaan eikä varmentaja ole velvollinen korvaamaan kansalaisvarmenteen haltijalle tai kansalaisvarmenteeseen luottavalle osapuolelle tällaisesta varmentajan kehittämistyöstä aiheutuvista kustannuksista.

Varmentaja ei vastaa varmennetta käytettäessä kansalaiselle ja organisaatiolle tarkoitetun varmenteeseen pohjautuvan verkkopalvelun tai sovelluksen virheistä tai niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digi- ja väestötietovirasto ei vastaa yleisten tietoliikenneyhteyksien eikä tietoverkkojen, esimerkiksi internetin toimivuudesta eikä siitä, jos oikeustoimen suorittaminen estyy kansalaisvarmenteen haltijan käyttämän laitteen tai ohjelmiston toimimattomuudesta eikä siitä, että kansalaisvarmennetta käytetään vastoin sen käyttötarkoitusta.

Ylivoimainen este

Digi- ja väestötietovirasto ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu ylivoimaisesta esteestä tai vastaavasta syystä aiheutuvasta Digi- ja väestötietoviraston toiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

Tällainen vastuusta vapauttava este voi olla esimerkiksi, mutta näihin rajoittumatta: viranomaisen toimenpide, sota, tai sen uhka, kapina tai mellakka, Digi- ja väestötietovirastosta riippumaton häiriö postinkulussa, automaattisessa tietojenkäsittelyssä, tiedon siirrossa, muussa sähköisessä viestinnässä tai sähköön saannissa, tulipalon tai muun turman aiheuttama keskeytys, viivästys Digi- ja väestötietoviraston toiminnassa, Digi- ja väestötietoviraston käyttämien yksityisten avainten paljastuminen tai uhka niiden paljastumiseksi tai työtaistelutoimenpide kuten lakko, sulkua, boikotti, saarto vaikka se ei välittömästi Digi- ja väestötietovirastoa koskisikaan. Ylivoimainen este oikeuttaa Digi- ja väestötietoviraston keskeyttämään toiminnan toistaiseksi.

Henkilökortin ja sillä olevien varmenteiden käytön estäminen

Pääsääntöisesti kortinhaltija päättää itse, miten hän haluaa menetellä kortin käytön estämiseksi ennen kortin voimassaoloajan päättymistä. Henkilökortin ja sillä olevien varmenteiden käyttäminen voidaan estää seuraavilla tavoilla.

1. Henkilökortin peruuttaminen

Poliisi peruuttaa henkilökortin aina kortinhaltijan sitä pyytäessä. Alaikäiselle annettu henkilökortti peruutetaan myös silloin, jos alaikäisen huoltaja peruuttaa suostumuksensa. Henkilökortti peruutetaan, jos se on kadonnut tai anastettu. Henkilökortti voidaan peruuttaa, jos se on turmeltunut, sen merkintöjä on muutettu tai sitä käyttää oikeudettomasti muu kuin se, jolle henkilökortti on annettu. Henkilökortti voidaan lisäksi peruuttaa, jos kansalaisvarmenteeseen tarkoitettuja tietoja on muutettu. Ulkomaalaisen henkilökortti peruutetaan, jos kortinhaltijan oleskelulupa, oleskeluoikeuden rekisteröinti tai oleskelukortti peruutetaan, kortinhaltija karkotetaan maasta tai jos kortinhaltijalla ei ole enää kotikuntaa Suomessa. Poliisi tekee ilmoituksen sulkupalveluun peruuttamansa henkilökortin kansalaisvarmenteiden sulkemiseksi.

Mikäli henkilökortin haltija haluaa tehdä sulkuilmoituksen kansalaisvarmenteen sulkemiseksi ennen henkilökortin peruutuksen tekemistä, hänen on itse tehtävä ilmoitus sulkupalveluun.

2. Henkilökortin ja sillä olevien varmenteiden käytön estäminen muilla tavoilla

Varmenteiden käytön estäminen

Kortinhaltija on vastuussa kansalaisvarmenteen sulkemisesta. Kansalaisvarmenteen voidaan kortinhaltijan ilmoituksesta merkitä sulkulistalle, jolloin henkilökortin sähköiseen asiointiin liittyvien Digi- ja väestötietoviraston myöntämien kansalaisvarmenteiden käyttö estyy. Sen sijaan kortin teknisessä osassa mahdollisesti olevia muita sovelluksia voidaan edelleen käyttää niiden käyttötarkoitusten mukaisesti. Kansalaisvarmenteiden käytön estäminen ei vaikuta henkilökortin hyväksyttävyyteen henkilökorttina ja Suomen kansalaisella matkustusasiakirjana.

Kansalaisvarmenne suljetaan soittamalla edellä mainittuun sulkupalvelunumeroon. Tarvittaessa ilmoituksen voi tehdä myös muu henkilö, jolloin varmistetaan ilmoittajan henkilöllisyys ja yhteys peruutettavan henkilökortin haltijaan. Sulkupalvelu ilmoittaa kansalaisvarmenteen sulkupyynnön tekijälle saman puhelun aikana sulkupyynnön onnistumisesta. Samalla hetkellä päättyy henkilökortin haltijan vastuu varmenteiden käytöstä. Suljettua varmennetta ei voi palauttaa käyttöön.

Henkilökortin mitätöinti

Henkilökortin mukana tulevassa saatekirjeessä on ohjeet vanhentuneen kortin mitätöinnistä. Henkilökortin haltija voi kuitenkin käyttää tällä tavoin kelpaamattomaksi tehtyä korttia sähköisessä asiointissa, salaamiensa asiakirjojen ja tiedostojen hallintaan.

Varmenteen mitätöinti Digi- ja väestötietoviraston toimesta

Digi- ja väestötietovirasto sulkee kansalaisvarmenteen aina silloin, kun kansalaisvarmenteen haltijan kuolemasta on tullut tieto Digi- ja väestötietovirastolle. Digi- ja väestötietovirasto tekee tätä koskevan ilmoituksen kuolleen kansalaisvarmenteen haltijan oikeudenomistajille.

Digi- ja väestötietovirasto voi sulkea yksityisellä avaimella allekirjoitetut kansalaisvarmenteet, mikäli on syytä epäillä Digi- ja väestötietoviraston yksityisten avainten paljastuneen tai joutuneen väärin käsiin.

Digi- ja väestötietovirasto sulkee myöntämänsä kansalaisvarmenteet, mikäli kansalaisvarmenteen tietosisällössä havaitaan virhe.

Kaikki paljastuneella avaimella myönnettyt ja voimassa olevat kansalaisvarmenteet on suljettava yhdellä tai useammalla sulkulistalla, joiden voimassaoloaika ei lakkaa ennen kuin viimeisen mitätöidyn kansalaisvarmenteen voimassaoloaika on päättynyt.

Mikäli Digi- ja väestötietoviraston kansalaisvarmenteiden luonnissa käyttämä yksityinen avain tai muu tekninen menetelmä on paljastunut tai tullut muutoin käyttökelvottomaksi, Digi- ja väestötietoviraston on ilmoitettava tapahtuneesta kaikille kortinhaltijoille ja Liikenne- ja viestintävirastolle asianmukaisella tavalla.

Digi- ja väestötietovirasto voi sulkea kansalaisvarmenteen erityisestä syystä.

Informointi tietojen käsittelystä

Tietojen käsittelyssä noudatetaan henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyydensuojaa koskevaa lainsäädäntöä, mm. EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (EU) 2016/679 ja tietosuojalakea (1050/2018).

Lisäksi henkilörekisterit ja henkilötietojen käsittely perustuvat henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (616/2019), henkilökorttilain (663/2016) ja väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (661/2009) säännöksiin. Sähköinen asiointitunnus talletetaan väestötietojärjestelmään ja muut hakemuksessa ilmoitetut tiedot talletetaan hallintoasiain tietojärjestelmään. Edellä mainituissa laeissa on säädetty myös tietojen luovuttamisesta rekistereistä. Henkilökortissa olevat var-

menteet ja sähköinen asiointitunnus talletetaan myös julkiseen hakemistoon. Julkisesta hakemistosta jokaisella on oikeus saada tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Rekisterinpitäjä ja seloste

Henkilökortin osalta henkilötietoja kerätään seuraaviin järjestelmiin: henkilökorttirekisteriin, varmennejärjestelmään, julkiseen hakemistopalveluun ja väestötietojärjestelmään. Henkilökorttirekisterin osalta rekisterinpitäjä on Poliisihallitus ja muiden järjestelmien osalta rekisterinpitäjä on Digi- ja väestötietovirasto. Tietosuojalain mukaiset selosteet ovat nähtävissä poliisilaitoksissa ja Digi- ja väestötietovirastossa. Selosteet henkilötietojen käsittelytarkoituksesta löytyvät myös poliisiin [www-sivuilta \(www.poliisi.fi\)](http://www.poliisi.fi): Tietoa poliisista - Tietosuoja ja henkilötietojen käsittely- Tietosuojaselosteet ja asiakirjajulkisuuskuvaukset). DVV:n selosteet ovat myös sähköisesti saatavilla: <https://dvv.fi/tietosuojaselosteet>

Varmenteen tietosisältö

Digi- ja väestötietoviraston myöntämään sähköisessä asiointissa käytettävään varmenteeseen talletetaan varmenteen myöntäjän nimi, varmenteen haltijan nimi, varmenteen haltijan sähköinen asiointitunnus, varmenteen voimassaoloaika, tieto varmenteen haltijan julkisen avaimen luonnissa käytetystä laskumenetelmästä, varmenteen myöntäjän maatunnus, varmenteen sarjanumero, tieto varmenteen myöntäjän varmenteen allekirjoituksessa käyttämästä laskumenetelmästä, tieto noudatettavasta varmennepolitiikasta, tieto varmenteen käyttötarkoituksesta ja muut varmenteen käytön edellyttämät välttämättömät tekniset tiedot. Varmenteen tiedot ja niiden oikeellisuus vahvistetaan varmenteen myöntäjän sähköisellä allekirjoituksella. Digi- ja väestötietovirasto julkaisee myönnettyt varmenteet julkisessa hakemistossa.

Henkilökortin hakija voi halutessaan tallettaa sähköpostiosoitteen sekä varmenteeseen että väestötietojärjestelmään. Sähköpostiosoite merkitään sekä varmenteeseen että väestötietojärjestelmään hakijan ilmoittamassa muodossa. Kansalaisvarmenteeseen merkitty sähköpostiosoite talletetaan julkiseen hakemistoon samoin kuin muu kansalaisvarmenteen tietosisältö, jolloin sähköpostiosoite on kenen tahansa saavutettavissa. Sähköpostiosoitetta ei voi muuttaa kansalaisvarmenteen voimassaoloaikana.

Tietosuojalainsäädännön mukaisen tarkastusoikeuden ja virheenoikaisun toteuttaminen

Rekisteröidyn oikeudesta tarkastaa omat rekisteritietonsa ja rekisteröidyn kieltäoikeudesta kieltää rekisterinpitäjää käsittelemästä häntä itseään koskevia rekisteritietoja sekä virheen oikaisusta säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), tietosuojalaissa (1050/2018), henkilötietojen käsittelystä poliisitoimimessa annetussa laissa (616/2019) ja väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009). Tietosuojalainsäädännön mukaiset tarkastusoikeuspyynnöt ja virheenoikaisut osoitetaan kunkin rekisterin rekisterinpitäjälle.

Rekisterinpitäjän vastuu ja henkilötietojen käsittely

Rekisterinpitäjä vastaa siitä, ettei henkilökorttia käytettäessä edellä mainittuihin rekistereihin tallentuvia tietoja käytetä muuhun tarkoitukseen kuin asianomaisen palvelun käyttöön.

Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään julkiseen hakemistoon ei talleteta hakemiston käyttöön liittyviä tietoja. Varmennejärjestelmään liittyviä tietoja voidaan kuitenkin käyttää lukumäärätietoina mm. tilastollisiin, tutkimuksellisiin ja kirjanpidollisiin tarkoituksiin. Näitä tietoja ei luovuteta ulkopuolisille.

Henkilökorttiin liittyvät lisätiedot

- Henkilökortin hakemusmenettelyyn liittyvää lisätietoa on saatavissa osoitteesta www.poliisi.fi
- Henkilökortin kansalaisvarmenteeseen ja sähköiseen asiointiin liittyvää lisätietoa on saatavissa DVV:n verkkosivuilta:
 - Henkilökorttia koskevat varmennepolitiikka-asiakirjat löytyvät osoitteesta <https://dvv.fi/cps>
 - DVV:n tunnistusperiaatteet löytyvät osoitteesta <https://dvv.fi/kansalaisvarmenne-ja-sahkoinen-henkilollisyys>
 - PIN-tunnuslukujen vaihtamiseen ja lukkiutuneiden tunnuslukujen vapauttamiseen soveltuva ohjelma (mPollux DigiSign Client) on ladattavissa ilmaiseksi osoitteesta <https://dvv.fi/kortinlukijaohjelmisto>

Valitus- ja riidanratkaisumenetelmät

Myönnetty henkilökortti on osoitus myönteisestä hallintopäätöksestä. Henkilökorttilain 20 §:n mukaisesti hakijalle ei anneta erillistä hallintopäätöstä eikä valitusosoitusta, jos henkilökortti myönnetään hakemuksen mukaisesti. Valitusosoitusasiakirja annetaan hakijalle henkilökortin kielteisen hallintopäätöksen yhteydessä (ts. silloin, kun henkilökorttia ei hakemuksesta myönnetä). Hallintopäätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä poliisilaitos sijaitsee. Poliisilaitokset kirjaavat asiakirjaan oman alueensa hallinto-oikeuden tiedot, jos asiakas haluaa valittaa hallintopäätöksestä. Valitusaika alkaa kulua siitä hetkestä, kun valitusosoitus on asianmukaisesti liitetty päätökseen ja annettu tiedoksi asiakkaalle.

